

NOTAT

Evaluering af Ligestillingsudvalget den 19. marts 2014

26. maj 2014

Ref.: Gro Iversen

14-000425

Folketingets Ligestillingsudvalg besluttede ved dets oprettelse, at der skulle foretages en evaluering af udvalgets opgaver og arbejdsform et år efter dets oprettelse. Denne evaluering blev udskudt, da udvalget mente, at udvalget skulle have lidt længere tid at virke i, før en egentlig evaluering kunne foretages. Ved udvalgets møde den 19. marts 2014 foretog udvalget en evaluering af udvalgets hidtidige virke, herunder opgaver, arbejdsform, sagsområde mv. Nærværende notat, som blev godkendt af Ligestillingsudvalget den 9. maj 2014, samler op på denne drøftelse.

Baggrund

Med B 135 (2010-11) den 19. maj 2011 blev det besluttet, at der skulle oprettes et decideret Ligestillingsudvalg i Folketinget efter næste nyvalg. Ligestillingsarbejdet havde indtil da været henlagt til Det Politisk-Økonomiske Udvalg uden at det dog fremgik af beskrivelse af udvalgets sagsområde.

Ligestillingsudvalget fik med sin oprettelse den 6. oktober 2011 som sagsområde: *"Ligestillingsforhold, herunder nationalt og internationalt ligestillingsarbejde"*. Som det fremgår af betænkning over B 135 har Ligestillingsudvalget følgende sagsområde:

"Ligestillingsudvalget får dermed et sagsområde, som svarer til ligestillingsministerens ressort. Ligestillingsudvalget skal behandle lov- og beslutningsforslag på ligestillingsområdet og føre kontrol med regeringen på dette område. Ligestillingsudvalget får snitflader til andre stående udvalg i spørgsmål vedrørende ligestilling på de forskellige fagområder. Disse opgaver må efter en konkret vurdering henvises til det udvalg, hvor det er mest relevant, at behandlingen finder sted."

Evaluering af Ligestillingsudvalget

Udvalgets arbejdsform

Ligestillingsudvalget drøftede de sidste tre års arbejde i udvalget med udgangspunkt i de spørgsmål, som fremgår af Bilag 1. Der var bred enighed om, at de tematiske ekspertmøder, som udvalget har afholdt, har været meget nyttige og givtige, og der var bred opbakning til at fortsætte dette. Endvidere blev det foreslået, at udvalget i højere grad end tilfældet i dag, af og til skal invitere enkelte eksperter eller interessenter med til et udvalgs møde om et givent emne. Den nuværende mødekadence blev anset for tilstrækkelig.

Udvalget roste udvalgets to internationale studieture, henholdsvis studieturen til Norge om barsel til mænd og studieturen til Rumænien og Italien med fokus på menneskehandel. Begge blev fremhævet som meget indholdsrige og givtige i forhold til udvalgets arbejde. Endvidere fremhævede udvalget studiebesøgene i Danmark om bl.a. menneskehandel og krisecentre, som blev set som yderst relevante, og studiebesøg som udvalget gerne ville have flere. Generelt var der enighed om at små, mindre stikture af 1-2 dages varighed var gode til hurtigt at tilegne sig saglig, konkret viden om et givent emne, og noget udvalget ønskede at prioritere højere fremover.

Formanden udtrykte stor ros til sekretariatet for deres ekstraordinære indsats og professionelle betjening og i særdeleshed i relation til de tematiske ekspertmøder, hvor sekretariatet har været medvirkende til indholdsrige møder med en velbalanceret deltagerkreds.

Udvalgets sagsområde

Udvalget havde en længerevarende drøftelse af udvalgets sagsområde. Flere så det som et problem, at udvalget hidtil er blevet set som kun at have at gøre med ligestilling mellem mand og kvinde til trods for, at ligestilling i dag også i høj grad er et spørgsmål i relation til etnicitet, race, seksuel orientering mv.

Et flertal af udvalget (*udvalget undtagen KF*) fandt, at den brede palet af ligestillingstemaer, som udvalget har behandlet gennem de seneste år, bør reflekteres i sagsområdet. Det blev derfor foreslået, at det i beskrivelsen af udvalgets sagsområde skal slås fast, at udvalget behandler alle ligestillingsspørgsmål på samme måde som f.eks. Ligebehandlingsnævnet gør i dag – dvs. at også ligestillingsspørgsmål i relation til race, kønsidentitet, etnicitet mv. indgår i udvalgets sagsområde.

Et mindretal i udvalget (KF) fandt, at Ligestillingsudvalgets nuværende sagsområde med fokus på de områder, som hører under ligestillingsministeren ressort, skal fastholdes.

I relation til behandling af lov- og beslutningsforslag blev der af flere af udvalgets medlemmer udtrykt bekymring over, at der er flere lovforslag, som behandler et reelt ligestillingsspørgsmål, og som f.eks. også i pressen behandles som et ligestillingsspørgsmål, ikke automatisk henvises til behandling i udvalget, hvis det fremsættes af en anden fagminister. Helt konkret blev nævnt spørgsmålet om juridisk kønsskifte for transpersoner, hvor lovforslagene er blevet henvist til henholdsvis Kommunaludvalget og Sundheds- og Forebyggelsesudvalget, selvom transkønnedes forhold i offentligheden af mange anses som et ligestillingsspørgsmål.

De seneste par år er det efter anmodning lykket at få f.eks. b-forslag om øremærket barsel og lovforslaget om kønsopdelt lønstatistik, som begge hører under beskæftigelsesministerens ressort, til at blive udvalgsbehandlet i Ligestillingsudvalget frem for Beskæftigelsesudvalget. Det er dog hver gang sket mere eller mindre tilfældigt. *Et flertal i udvalget (udvalget undtagen KF)* ønsker, at det i højere grad fremover sker automatisk, og at Ligestillingsudvalget således får henvist lov- og beslutningsforslag, som omhandler emner, der i den generelle debat behandles som et ligestillingsspørgsmål – også selvom det er på en anden fagministers område. Ligestillingsudvalget skal altså ikke kun snævert behandle lovforslag fremsat af ligestillingsministeren. *Et mindretal i udvalget (KF)* finder, at udvalget alene skal behandle lovforslag fra ligestillingsministeren.

Bilag 1 - Spørgsmål til drøftelse

1. Evaluering af Ligestillingsudvalgets sidste to års eksistens

- Hvad har været godt – hvad har været mindre godt?
- Hvad skal der være mere af – eller mindre af?

2. Ligestillingsudvalgets arbejdsopgaver/sagsområde

- Er beskrivelsen i forretningsordenen tilstrækkelig ("Ligestillingsforhold, herunder nationalt og internationalt ligestillingsarbejde") - eller er der behov for nuanceringer?
- Er der ønske om en bredere eller mere konkretiseret sagsområde, og i så fald hvilket?

3. Ligestillingsudvalgets arbejdsform

- Mødeform? Møder indkaldes, som det er i dag, først når der er tilstrækkelig meget til at fylde dagsorden – er der behov for anden arbejdsform eller ok som nu? Ekspertmøder? Gæster udefra? Andre ønsker?
- Mødekadence - for få, for mange møder eller tilstrækkeligt antal møder?